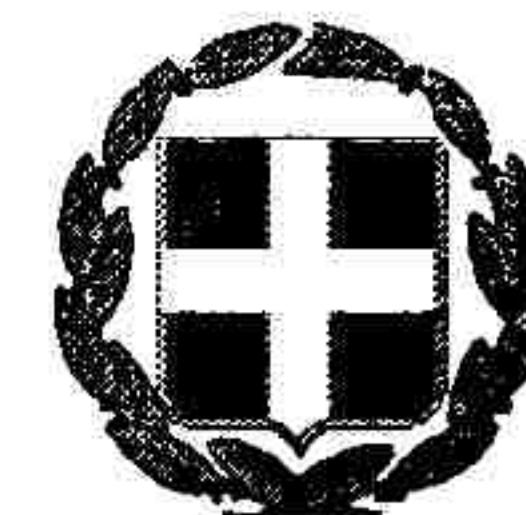

13 ΙΑΝ. 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ.Δ/νση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
Τ 210 69 20 287 - FAX: 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/17257

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2014

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

**ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτή κα Ε. ΔΟΥΡΟΥ
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ/
100 27
(Γραφείο κ. Υπουργού)
3. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
(Γραφείο κ. Αρχηγού)**

ΘΕΜΑ : Ασφάλεια δημοσιογράφων. Απόδοση ευθυνών για έκνομες πράξεις στρεφομένων κατά των εργαζομένων στα Μ.Μ.Ε. Υιοθέτηση από τη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. σχετικής ελληνικής πρωτοβουλίας.

ΣΧΕΤ.: ΕΡΩΤΗΣΗ 4388/ 29-11-2013.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε η Βουλευτής κα Ε. ΔΟΥΡΟΥ και μας διαβίβασε το Υπουργείο Εξωτερικών με το υπ' αριθμ. 21/517/ΑΣ 59105 από 18-12-2013 έγγραφό του, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι η τήρηση της νομιμότητας, η προστασία των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών αποτελούν θεμελιώδεις αρχές του κράτους δικαίου, οι οποίες επιβάλλεται να κατευθύνονται και να διέπουν την εν γένει δράση των οργάνων όλων των λειτουργιών του Κράτους. Ειδικότερα, η ελευθερία του τύπου ως έκφραση της ελευθερίας της έκφρασης και το δικαίωμα στην πληροφόρηση, κατοχυρώνονται ρητά στο Σύνταγμα (άρθρα 14 παρ. 1και 5 Α, αντίστοιχα), στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (άρθρο 10), την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (άρθρο 19) καθώς και στο Διεθνές Σύμφωνο Ατομικών και Πολιτικών Δικαιωμάτων (άρθρο 19 παρ 1, 2). Σημειώνεται δε ότι στους αποδέκτες των δικαιωμάτων αυτών συγκαταλέγεται, προεχόντως, η συντεταγμένη Πολιτεία, η οποία, δια των αρμοδίων οργάνων της, οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για τη διευκόλυνση της άσκησης και την απόλαυση των εν λόγω δικαιωμάτων, πάντοτε με σεβασμό στην έννομη τάξη, όπως αυτή καθορίζεται από το πλέγμα διατάξεων των ανωτέρω νομοθετημάτων και την εναρμονισμένη προς αυτά κοινή εσωτερική νομοθεσία.

Προς την κατεύθυνση αυτή, δόθηκαν στις αρμόδιες Υπηρεσίες μας οδηγίες και εντολές για την ορθή εφαρμογή της ανωτέρω νομοθεσίας. Σε ό,τι ειδικότερα αφορά στο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, σας πληροφορούμε ότι με την υπ' αριθμ. 58 από 10-04-2012 Εγκύλιο Διαταγή του Αρχηγού του Σώματος παρέχονται κατευθυντήριες οδηγίες αναφορικά με τη συνεργασία και τις σχέσεις της Αστυνομίας με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, για τη διασφάλιση των αρχών της νομιμότητας, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας κατά τη αστυνομική δράση, την προστασία των ανωτέρω δικαιωμάτων και των δημοκρατικών θεσμών, προς καλύτερη εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Επίσης, έχουν εκδοθεί εγκύλιες διαταγές για την πιστή

εφαρμογή του Κώδικα Συμπεριφοράς Αστυνομικών του Ο.Η.Ε., της Διακήρυξης Κανόνων Δεοντολογίας για την Αστυνομία του Συμβουλίου της Ευρώπης και των σχετικών Κανονισμών της Ελληνικής Αστυνομίας (π.δ. 141/1991, 538/1989 και 254/2004), οι οποίες με σχετικές διαταγές του Αρχηγείου υπενθυμίζονται συνεχώς στο προσωπικό.

Επιπλέον, αναλαμβάνονται συνεχώς πρωτοβουλίες και εκδηλώνονται δράσεις που αποσκοπούν στην άμεση ανταπόκριση του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας για την αντιμετώπιση αναφυομένων περιστατικών, στην κατανόηση και την εμπέδωση των αρχών και αξιών του ανθρωπισμού, αλλά και στην καλλιέργεια της σκέψης, με στόχο την απόκτηση των απαραίτητων εφοδίων και της κουλτούρας που αποτελούν αναγκαία προαπαιτούμενα για το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στην εκπαίδευση, μετεκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού στα θέματα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της συμπεριφοράς και της δεοντολογίας. Επισημαίνεται ότι υψηλού κύρους πανεπιστημιακοί καθηγητές, επιστήμονες κ.λπ. διδάσκουν στους σπουδαστές των Αστυνομικών Σχολών και προάγουν τις αξίες της δημοκρατίας, της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου. Η εναισθητοποίηση των σπουδαστών επιτυγχάνεται τόσο με τη διδασκαλία σχετικών μαθημάτων όσο και με διαλέξεις ή εκπαιδευτικά σεμινάρια με θέματα που προάγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Πέραν των ανωτέρω, σας γνωρίζουμε ότι νομολογιακές παραδοχές και εξελίξεις των αρμοδίων δικαστηρίων (Συμβουλίου της Επικρατείας, Αρείου Πάγου, Ευρωπαίκου Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κ.λ.π.), γνωμοδοτήσεις, οδηγίες και συναφείς πράξεις των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών και της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Ο.Η.Ε., απόψεις, επισημάνσεις και προτάσεις συναρμοδίων Υπουργείων, εκπροσώπων του εκλογικού σώματος στην Εθνική Αντιπροσωπεία και θεσμοθετημένων φορέων, που μεταξύ άλλων, άπτονται εκφάνσεων και του αντικειμένου του θέματος, μελετώνται με τη δέουσα υπενθυνότητα από το Υπουργείο μας και λαμβάνονται υπόψη για την πραγματοποίηση των απαραίτητων και ενδεδειγμένων βελτιωτικών μεταβολών.

Ως προς το ζήτημα της απόδοσης ενθυνών σε περίπτωση εκδήλωσης των αναφερομένων στην ερώτηση συμπεριφορών, σας πληροφορούμε ότι για την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι αυθαιρεσιών κρατικών οργάνων έχουν θεσπισθεί ποινικές διατάξεις που προβλέπουν αυστηρότατες ποινές, όπως αυτές των άρθρων 137Α', 137Β', 127Γ' και 137Δ' του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.), με τις οποίες χαρακτηρίζονται και τιμωρούνται ως κακουργήματα πράξεις βίας ή προσβολής της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 239, 325 και 326 του εν λόγω Κώδικα, με τις οποίες κολάζονται οι περιπτώσεις κατάχρησης εξουσίας και παράνομης κατακράτησης. Σημειώνεται ότι για την ποινική διερεύνηση καταγγελιών που, μεταξύ άλλων, αφορούν και σε πράξεις προσβολής της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, αρμόδια είναι και η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, η οποία συνιστά αυτοτελή Κεντρική Υπηρεσία του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, υπαγόμενη απευθείας σε αυτό και εποπτευόμενη από Εισαγγελέα Εφετών.

Πέραν του ποινικού ελέγχου, για ενδεχόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι αστυνομικοί υπόκεινται και στο συνεχή διοικητικό έλεγχο, ο οποίος εξασφαλίζεται από το ιδιαίτερα αυστηρό πειθαρχικό δίκαιο (π.δ. 120/2008). Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του εν λόγω προεδρικού διατάγματος η εξέταση των πειθαρχικών παραπτωμάτων, που φέρονται ότι τελέσθηκαν από αστυνομικούς σε βάρος πολιτών, προηγείται της εξέτασης των λοιπών πειθαρχικών τους παραπτωμάτων.

Για την πειθαρχική διερεύνηση καταγγελιών σχετικών με ενέργειες και συμπεριφορές που συνιστούν βαριά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, διατάσσονται ένορκες διοικητικές εξετάσεις, η διενέργεια των οποίων για τις περιοχές της Αττικής και της Θεσσαλονίκης ανατίθεται στις ειδικές προς τούτο Υπηρεσίες (Υποδιευθύνσεις Διοικητικών Εξετάσεων), με τις οποίες ουδεμία διοικητική εξάρτηση έχουν οι καταγγελλόμενοι αστυνομικοί. Για τις υπόλοιπες περιοχές της χώρας, οι εξετάσεις αυτές ανατίθενται, για λόγους αντικειμενικότερης διερεύνησης, υποχρεωτικά σε αξιωματικό άλλης Αστυνομικής Διεύθυνσης από αυτή που ανήκει ο εγκαλούμενος αστυνομικός. Σε κάθε περίπτωση, η έκδοση της σχετικής διαταγής για τη διενέργεια της προαναφερόμενης εξέτασης ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα υπηρεσιακών κλιμακίων ανωτέρων της Αστυνομικής Διεύθυνσης, στην οποία υπάγεται διοικητικά ο καταγγελλόμενος αστυνομικός.

Πλέον των ανωτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αναφορών των ενδιαφερομένων, ελέγχει τη νομιμότητα των πειθαρχικών διαδικασιών που εφαρμόζονται από τα αρμόδια διοικητικά όργανα και σε περίπτωση διαπίστωσης πλημμελειών υποδεικνύει στη Διοίκηση την εκδήλωση των απαραίτητων ενεργειών θεραπείας αυτών.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις καταγγελιών για ανάρμοστη συμπεριφορά αστυνομικών, που έχουν και αντίστοιχη ποινική διάσταση, αν εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση σε βάρος αστυνομικού, από τον ισχύοντα κανονισμό πειθαρχίας προβλέπεται η δυνατότητα επανάληψης της πειθαρχικής δίκης για τυχόν επιβολή ανώτερων πειθαρχικών ποινών (αργίας με απόλυτη, απόταξης), εφόσον δεν έχει επιβληθεί πειθαρχική ποινή ή έχει επιβληθεί η πιότερη από την προβλεπόμενη.

Ενόψει των προεκτεθέντων, από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο παρέχονται τα απαραίτητα εχέγγυα ακώλυτης, ενδελεχούς και αντικειμενικής διερεύνησης τυχόν περιστατικών εκδήλωσης αυθαίρετων ή ανάρμοστων συμπεριφορών που φέρονται ότι εκδηλώθηκαν από το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και απόδοσης των προβλεπομένων από τη νομοθεσία ευθυνών, σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων των διατάξεων αυτής.

Τέλος, επισημαίνεται ότι το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας οφείλει να είναι αυστηρά προστηλωμένο στην τήρηση του Συντάγματος, την προστασία των δημοκρατικών θεσμών, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των αρχών του κράτους δικαίου. Με δεδομένη τη βούληση του Υπουργείου μας και του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας για μηδενική ανοχή σε θέματα παραβίασης της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της εκδήλωσης συμπεριφορών με χαρακτηριστικά αυθαιρεσίας, κάθε καταγγελία ή πληροφορία για ανάρμοστη συμπεριφορά αστυνομικού κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή όταν ευρίσκεται εκτός διατεταγμένης υπηρεσίας και γενικά για ενέργεια ή παράλειψη των αστυνομικών αντίθετη με το Σύνταγμα, τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και την ηθική τάξη, εξετάζεται σε βάθος με ιδιαίτερη προσοχή και εφόσον διαπιστωθεί παράβαση αυτών εφαρμόζεται με αυστηρότητα η κείμενη νομοθεσία. Ωστόσο, η διάδοση ή αναπαραγωγή αβάσιμων αιτιάσεων κατά του αστυνομικού προσωπικού, αδικεί το δύσκολο αγώνα που καθημερινά διεξάγει για τη διασφάλιση της δημόσιας τάξης και την εμπέδωση του αισθήματος ασφαλείας στους πολίτες.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ**

Για την αντιγραφή

Αθήνα, αυθημερόν

Υπ. Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Υπ. Δημόσιας Τάξης και
Προστασίας τηρ. Πολίτη

ΔΕΣΜΟΙΝΑ Α. ΜΑΣΕΛΗ

ΑΣΤΥΝ. Δ/ΝΤΗΣ